
Fogatlan óriások

Hangos ismeretterjesztő cikk

(A hanganyag itt található: https://varazsbetu.hu/mesetar/fogatlan_oriasok)

A 17. században spanyol tengerészek hajója kötött ki egy szigetcsoport partjainál Ecuadortól nyugatra. Az európai utazók megdöbbentek a látványtól, eddig soha nem látott méretű teknősök fogadták őket a szigeten. Az elámuló felfedezők a szigetet a teknős szó spanyol megfelelője (galapago) után nevezték el.

A tengerészek számára a teknős ideális zsákmánynak bizonyult. Egyszerűen csak a hátukra kellett fordítani őket, ezzel az állatok kiszolgáltatottá váltak, ugyanis saját erőből nem képesek lábra állni. Mivel a teknősök akár egy évig is képesek életben maradni élelem és víz nélkül, ezért egyszerűen a hajó kamrájában tartották őket, így mindig friss hús állt rendelkezésre.

Az emberekkel való találkozás kis híján a faj kipusztulását okozta. Évezredeket éltek át ezeken a helyeken a teknősök, azonban az utóbbi 200 évet nagyon megsínylették. Ma ezek az óriásteknősök már csak a Galápagos-szigeteken és egy Madagaszkártól északra fekvő szigetcsoporton élnek.

Az óriási hüllők akár 400 kilót is nyomnak, páncéljuk hossza eléri a 120 cm-t. Fogságban a gondozók három generációját élik túl. Akár 180 éves életkorukkal az állatvilág matuzsálemeinek számítanak.

Az idős teknősök néha úgy néznek ki, mintha az évek folyamán elvesztették volna fogaikat, de fiatal fajtársaik ugyanúgy fogatlanok. A hüllők között ők az egyetlenek, akiknek fogak helyett kemény, éles szegélyű szarucsőrük van, amivel akár a kaktuszt is szétmorzsolják.

A szakértők szerint a teknős életkorára lehet következtetni a páncélját alkotó lemezek méretéből és számából. Ahogy a teknős növekszik, egy újabb sor páncél nő rá.

A páncél nagyon stabil, azonban teherbíró képességét nem szabad túlbecsülni. A mesékben izgalmas kalandnak hangzik a teknős hátán való utazás, de ez valójában fájdalmat jelent az állatnak.

A teknős nem hagyja el a páncélját, mivel az a gerincoszlopon keresztül össze van kötve a testével. Nehézkes mozgásuk miatt veszély esetén menekülés

helyett visszahúzódnak a páncéljuk biztonságába. A lábaikat szorosan a testükhöz zárják, hosszú, rugalmas nyakukat pedig kétszeresen összehajtva húzzák vissza.

Bár mára a teknősök száma - hála a szigorú óvintézkedéseknek - ismét növekedni kezdett, időközben azonban új ellenségek jelentek meg. A teknősök tojásait a Galápagos-szigetekre utazó emberekkel odakerült elvadult kutyák és disznók kikaparják a homokból és élvezettel felfalják.

(A hanganyag itt található: https://varazsbetu.hu/mesetar/fogatlan_oriasok)